

การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา
ที่มีภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10

นายพงษ์ศักดิ์ บัวหยาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

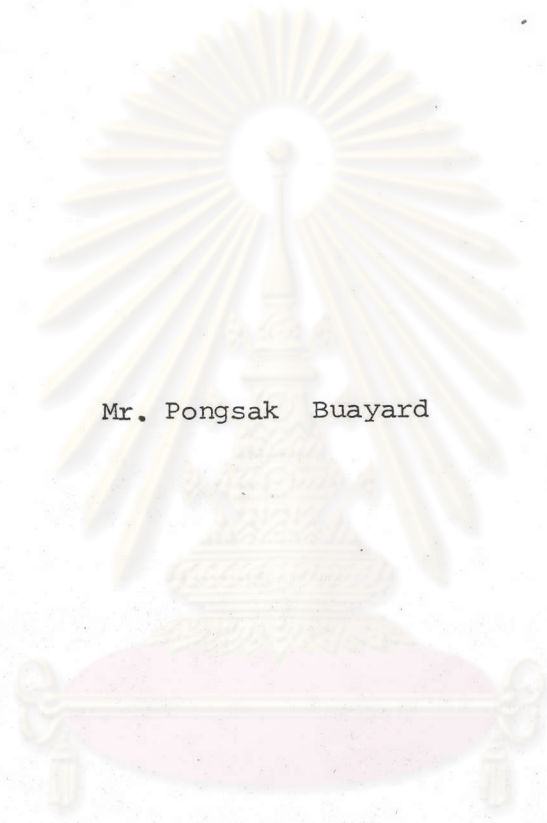
พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-280-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017017 I 10310344

A COMPARISON OF NEEDS FOR SELF-DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL
SOCIAL STUDIES TEACHERS WITH DIFFERENT SOCIO-ECONOMIC BACKGROUNDS,
EDUCATIONAL REGION TEN

Mr. Pongsak Buayard

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-280-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา
ที่มีภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 10

โดย

นายพงษ์ศักดิ์ บัวหยาด

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวิมลกุล)

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

กรรมการ

.....
(อาจารย์เอมจันทร์ สุวินทวงศ์)

กรรมการ

พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด : การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาที่มีภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 (A COMPARISON OF NEEDS FOR SELF-DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS WITH DIFFERENT SOCIO-ECONOMIC BACKGROUNDS, EDUCATIONAL REGION TEN) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์, 182 หน้า.
ISBN 974-578-280-7

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาระหว่างครูสังคมศึกษาที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส รายได้ และสภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ตัวอย่างประชากร คือ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา 342 คน จาก 70 โรงเรียน ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน (Multi-Stage Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูสังคมศึกษาต้องการพัฒนาตนเองมากในด้านต่อไปนี้ คือ ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ การปฏิบัติงานทั่วไปและบุคลิกภาพ
2. การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา พบว่า ครูสังคมศึกษาที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และสภาพทางเศรษฐกิจต่างมีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แต่ครูสังคมศึกษาที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา .....การสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา .....2533.....

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

PONGSAK BUAYARD : A COMPARISON OF NEEDS FOR SELF-DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS, WITH DIFFERENT SOCIO-ECONOMIC BACKGROUNDS, EDUCATIONAL REGION TEN. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PIBULSRI WASANASOMSITHI, 182 PP. ISBN 974-578-280-7

The purposes of this research were to study and to compare the needs for self-development of secondary school social studies teachers with different educational levels, teaching experiences, marital status, income, and economic conditions. The samples were 342 secondary school social studies teachers selected by multi-stage stratified random sampling from 70 schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region Ten. A set of questionnaires asking for the needs for self-development of social studies teachers were constructed by the researcher and sent to the samples. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

The findings were as follows:

1. Social studies teachers had much needs for self-development in the following aspects : academic and professional competencies, administrative work, and personality.
2. The comparison of the needs for self-development of social studies teachers with different educational levels, teaching experiences, marital status, and economic conditions showed no significant differences at 0.05 level, but the needs for self-development of social studies teachers with different income were significantly different at 0.05 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา .....การสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์ ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยพิจารณาแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล ผู้ให้ คำแนะนำแก้ไข เกี่ยวกับการวิเคราะห์และเสนอข้อมูลทางสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล อาจารย์เอมจันทร์ สุวินทวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้แนะนำข้อบกพร่อง และตรวจสอบความถูกต้องของวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ก้องแก้ว เจริญอักษร ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ที่เอาใจใส่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณ เป็น อย่างสูงในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ไมตรี ศีระะภูมิ อาจารย์ยุคลธร บรรคาศักดิ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข เสนอแนะในการทำแบบสอบถาม ขอขอบคุณอาจารย์ทมาศสังคมศึกษา เขตการศึกษา 10 ที่เป็นกลุ่มประชากรทุกท่านที่ได้สละเวลา ให้ความร่วมมือในการให้ ข้อมูลอย่างคียิ่ง ขอขอบคุณอาจารย์วิษ อนันตสุชาติกุล และอาจารย์ จิระ คอกไม้ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ค่าสถิติ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคน และ บัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนบางส่วน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ดำเนินไปจนสำเร็จดังปรากฏ

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ ๆ และขอบคุณน้อง ๆ ที่ให้ความรักเอื้ออาทร ห่วงใยและเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	8
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของการพัฒนาตนเอง	9
ความสำคัญของการพัฒนาตนเอง	12
วิธีการพัฒนาตนเอง	15
กิจกรรมการพัฒนาตนเอง	19
การพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา	25
ค่านิชาการและวิชาชีพ	26
ค่านการปฏิบัติงานทั่วไป	60
ค่านบุคลิกภาพ	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74
3 วิธีดำเนินการวิจัย	96
การศึกษาค้นคว้า	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การเลือกตัวอย่างประชากร	96
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	98
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	99
	การวิเคราะห์ข้อมูล	99
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
	สรุปผลการวิจัย	127
	อภิปรายผลการวิจัย	130
	ข้อเสนอแนะ	136
	บรรณานุกรม	138
	ภาคผนวก	154
	ประวัติผู้เขียน	182

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตินี้

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนตัวอย่างประชากรโรงเรียนและจำนวนตัวอย่างประชากรครู สังคมศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม	97
2	แสดงสถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครูสังคมศึกษา	104
3	แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาในด้านความ สามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	106
4	แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา ในด้านความ สามารถการปฏิบัติงานทั่วไป	114
5	แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา ในด้าน บุคลิกภาพ	116
6	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี	118
7	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี	119
8	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา ที่มีสถานภาพโสด สมรสแล้ว- อยู่ด้วยกัน หม้าย และสมรสแล้วแยกกันอยู่	120
9	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสังคมศึกษา ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน เป็นรายคู่	121
10	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา ที่มีเฉพาะรายได้ประจำ กับครูสังคมศึกษาที่มีรายได้ประจำร่วมกับ รายได้อื่น	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษา ที่มีสภาพ ทางเศรษฐกิจต่างกัน	123

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย